

Tilos-erdő Erdőrezervátum

ER-22 (HU)

Tilos-erdő Erdőrezervátum (Tiszántúl)

magterület: 22.3 ha; védőzóna: 40.0 ha; összes terület: 62.3 ha

magterület hrsz és erdőrészlet: Újszentmargita 049/a-ból 4B; 049/b (4A); 049/c (4NA1); 049/d (4NA2); 049/f-ből 4C, 4D, 4E

védőzóna hrsz és erdőrészlet: Újszentmargita 049/a-ból 4RL; 049/f-ből 4F, 4G1, 4G2, 4H, 4I, 4J, 4K, 4EY, 4NT

15/2000. (VI. 26.) KöM rendelet a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság illetékességi területén lévő egyes védett természeti területek erdőrezervátummá nyilvánításáról

Nagyalföld (szikes vidék)

NYÍRERDŐ Nyírségi Erdészeti Zrt.

Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság

Hosszú távú vizsgálatsorozat (HTV)

Történet

2018

"Kiszáradt keményfás ligeterdő, sziki tölgyes szegélyek és facsoportok, kocsordos rétsztyepp és szolonyec szikes tisztások, nádas, sásos mocsarak és újra erdőszedő fáslegelő alkotnak itt egyedülállóan gazdag és változatos tájat. ... Az ősi sziki erdősztyepp erdő részben a korai holocénben alakulhatott ki, ezért növényföldrajzi és fejlődéstörténeti reliktum." ... Korábban egyházuradalmi vadászterdő volt, amelyben kíméletes favágás is folyt. A Hortobágyi Nemzeti Park megalakítása (1973) után az erdőhasználatot és a legeltetést is kitiltották, de ez a nádas és a tatárjuharos szegélyek előretöréséhez vezetett. ... *Horváth és mtsai (2019)*

2018 FŐBB ALAPFELMÉRÉSI EREDMÉNYEK

Erdőtörténeti elemzés alapján "ősi eredetű öreg erdősztyepp tölgyes (ÖRESZTY)" , "ősi eredetű, zavart erdősztyepp tölgyes", "telepített állományok", "tisztások", "spontán erdőszedő fáslegelő, kaszáló és erdőszegély (ERDSÖDŐ)" állománytípusokat különböztetünk meg.

FAÁSZ mutatók	ÖRESZTY	ERDSÖDŐ
minták száma	29	36
záródás	67 %	36 %
állomány-magasság	18,9 m	11,7 m
sűrűség (N)	776 törzs/ha	535 törzs/ha
körlapösszeg (G)	30,5 m²/ha	30,5 m²/ha
élőfakészlet (V)	263 m³/ha	88 m³/ha
álló holtfák és csonkok sűrűsége	124 holtfa/ha	28 holtfa/ha
fekvő holtfa mennyisége>	53,1 m³/ha	4,5 m³/ha

*Elegyarányok az ősi eredetű, öreg erdőssztepp tölgyesben: kocsányos tölgy 61%, vadkörte 8%, tatárjuhar 6%, magyar kőris 6%, csertölgy 6%, mezei juhar 5%, mezei szil 4%, egybibés galagonya 2%, egyéb 1%. A magterület ÖRESZTY állományának fő jellemzőit és további részleteket 29 mintavétel alapján, az alapfelmérési eredményeket bemutató **ER Füzetek 2** foglalta össze. ... Horváth és mtsai (2019): Az újszentmargitai Tilos-erdő Erdőrezervátum*

1999

"Egyedülálló természeti értéket képviselő sziki tölgyes (erdőssztepp-erdő), amelynek nagyobb lékeiben, mély fekvésű foltjaiban nádas, sziki kocsordos magaskórós, mozaikosan csenkeszes gyep található. A természetvédelem szempontjából "szentély"-terület, erdőgazdálkodási jelentősége azonban csekély." Horváth és Bölöni (2002) *Az ER-ok kutatásszempontú besorolása és rövid jellemzése 1999-ben*

1980/90-es évek

A természetvédelem az idegenhonos özönfafajok állományait lecseréli, visszaerdősíti őshonos fajokkal. ... Horváth és mtsai (2019) *alapján*

1966-1974

Az IBP - International Biological Program keretében Zólyomi Bálint vezetésével interdiszciplináris kutatásokat végeztek: Primer szervesanyag produkció, fenológia, bioklimatológia, talajtulajdonlások, cönológiai és mikroklíma vizsgálatok, vegetációtérképezés, erdőtípológia és termőhelyi térképezés készült

a zárt erdőtől a szikes pusztarétegig húzódó ökológiai gradiens mentén. ... *Horváth és mtsai (2019) alapján*

1950/60-as évek

Az erdő pereménnyel található részletekbe gyakran idegenhonos fafajokat telepítettek (akácot, amerikai kőriszt, ill. mezei szilt, helyenként magyar kőriszt). ... *Horváth és mtsai (2019) alapján*

Besorolás 99: Hosszú távú vizsgálat sorozat (HTV)

Fő eredmények

Horváth Ferenc, Csicsék Gábor, Lipka Borbála, Neumann Szilvia, Papp Mónika, Szegleti Zsófia, Tihanyi Gábor és Víg Ákos (2019): Az újszentmargitai Tilos-erdő Erdőrezervátum, ER Füzetek 2., Ökológiai Kutatóközpont, Tihany, 16 old.

Zólyomi B., Máthé I., Précsényi I. és Szócs Z. (1972): A vegetáció produktivitásának vizsgálata az újszentmargitai IBP mintaterületen. MTA Biol. Oszt. Közl. 15: 31-42.

Berényi D., Nagy L. (1968): Mikroklíma mérések az újszentmargitai védett erdőben és annak környezetében. Debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem Meteorológiai Intézetének Közleményei 23, 35-43.

Tallós P., Tóth B. (1968): Az újszentmargitai sziki reliktum erdő termőhelyi adottságai, növénytársulásai és kapcsolatuk a fatermesztési lehetőségekkel. MÉM Kísérletügyi Közlemények LXI/D. Erdőgazdaság és Faipar 1-3: 75-107

Válogatott fényképek

ÚJSZENTMARGITAI Tilos-erdő ER -

Tilos-erdő Erdőrezervátum

Horváth Ferenc (ÖK ÖBI)

2018

[DORONICUM_ELOHELYE_IMG_20190428_171451.jpg](#)

ÚJSZENTMARGITAI Tilos-erdő ER - helyenként sok a fekvő holtfa

Tilos-erdő Erdőrezervátum

Horváth Ferenc (ÖK ÖBI)

2018

[21_abra_sok_mohas_fekvo_holtfa_IMG_20180329_133200.jpg](#)

ÚJSZENTMARGITAI Tilos-erdő ER - kora tavaszi vízállás a magterületen

Tilos-erdő Erdőrezervátum

Horváth Ferenc (ÖK ÖBI)

2018

[10_ABRA_valtozatos_vizallasos_IMG_20180329_133349.jpg](#)

ÚJSZENTMARGITAI Tilos-erdő ER - nyugati csillagvirág

Tilos-erdő Erdőrezervátum

Szegleti Zsófia

2018

[27.abra_2_ZSOFITOL.JPG](#)

ÚJSZENTMARGITAI Tilos-erdő ER - terebélyes tölgyfa a szegélyben

Tilos-erdő Erdőrezervátum

Szegleti Zsófia

2018

[11.abra_2_ZSOFITOL.JPG](#)

Válogatott publikációk

Összes publikáció

2021 Demeter L., Molnár ÁP., Horváth F., Molnár Zs., Öllerer K., Vadász Cs. és Csóka Gy. (2021): 100 év kudarc a kocsányos tölgyesek természetes felújulásában. Erdészeti Lapok 156(4): 128-131.

2021 Horváth Ferenc, Csicsek Gábor, Papp Mónika, Szegleti Zsófia és Vig Ákos (2021): Az újszentmargitai Tilos-erdő Erdőrezervátum - Tanulságok egy sziki erdőssztyepp erdő ismeretéből. Erdészeti Lapok 156(03): 87-89.

-
- 2021 Kovács Tibor és Gebei Lóránt (2021): Ritka és természetvédelmi szempontból jelentős bogarak (Coleoptera) a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság működési területéről (Rare and protected beetles from the Hortobágy National Park Directorate operational area). *Folia Historico-Naturalia Musei Matraensis* 44: 103-135.
-
- 2019 Horváth Ferenc, Csicsek Gábor, Lipka Borbála, Neumann Szilvia, Papp Mónika, Szegleti Zsófia, Tihanyi Gábor és Víg Ákos (2019): Az újszentmargitai Tilos-erdő Erdőrezervátum, ER Füzetek 2., Ökológiai Kutatóközpont, Tihany, 16 old.
-
- 2008 Nyilas I. (2008): Egy hortobágyi erdős tájrészlet átalakításának hatása a futóbogár (Carabidae) fauna diverzitására (Újszentmargitai erdő és környéke). In: Csorba P., Fazekas I. (szerk.): Táj kutatás - táj ökológia, 349-357, Meridián Alapítvány, Debrecen
-
- 2002 Horváth F. és Bölöni J. [összeállította] (2002): Az erdőrezervátumok kutatásszempontrú besorolása és rövid jellemzése 1999-ben. In: Horváth és Borhidi [szerk.]: A hazai erdőrezervátum-kutatás célja, stratégiája és módszerei, TermészetBÚVÁR Kiadó, Bp, 276-287.
-
- 1972 Zólyomi Bálint, Máthé Imre, Précsényi István és Szőcs Zoltán (1972): A vegetáció produktivitásának vizsgálata az újszentmargitai IBP mintaterületen. *MTA Biol. Oszt. Közl.* 15: 31-42.
-
- 1970 Nagy L. (1970): Angaben zu den Strahlungsverhältnissen des Waldes. *Acta Climatologica*, Szeged, 9: 49-58.
-
- 1969 Andó M., Borsy Z., Jassó F., Lászlóffy W., Loksa I., Papp A., Péczely Gy., Pinczés Z., Rónai A., Simon T., Somogyi S., Stefanovits P., Szabolcs I., Székely A., Szücs L., Zólyomi B., Zsuffa I. (1969): A tiszai Alföld. In: Pécsi M. (szerk.) (1969): Magyarország táj földrajza. Akadémiai Kiadó, Budapest, 124-131.
-
- 1968 Berényi D., Nagy L. (1968): Mikroklíma mérések az újszentmargitai védett erdőben és annak környezetében. *Debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem Meteorológiai Intézetének Közleményei* 23, 35-43.
-
- 1968 Tallós P., Tóth B. (1968): Az újszentmargitai sziki reliktrum erdő termőhelyi adottságai, növénytársulásai és kapcsolatuk a fatermesztési lehetőségekkel. *MÉM Kísérletügyi Közlemények LXI/D. Erdőgazdaság és Faipar* 1-3: 75-107.
-
- 1967 Máthé I., Zólyomi B., Précsényi I., Kovács M. (1967): Der Alkali-Waldsteppenwald von Margita als Arbeitsgebiet im IBP. In: Zólyomi B. (szerk.): *Guide der Exkursionen des Internationalen Geobotanischen Symposiums, Ungarn, Eger-Vácrátót*, 62-63.
-

- Máthé I. és Tallós P. (1967): Peucedano-Galatelletum punctati. In: Zólyomi B. (szerk.): Guide der Exkursionen des Internationalen Geobotanischen Symposiums, Ungarn, Eger-Vácrátót, 62-63.
- Máthé I. és Tallós P. (1967): Artemisio-Festucetum pseudovinae. In: Zólyomi B. (szerk.): Guide der Exkursionen des Internationalen Geobotanischen Symposiums, Ungarn, Eger-Vácrátót, 62-63.
- Zólyomi B. és Tallós P. (1967): Galatello-Quercetum roboris. In: Zólyomi B. (szerk.): Guide der Exkursionen des Internationalen Geobotanischen Symposiums, Ungarn, Eger-Vácrátót, 62-63.
- Zólyomi B. (1946): Természetes növénytakaró a tiszafüredi öntözőrendszer területén. Öntözésügyi Közlemények, Budapest 7-8. 1-2:62-75.
- Máthé I. (1933): A hortobágyi Ohat-erdő vegetációja. Botanikai Közlemények 30. kötet, 5. füzet: 163-184, Budapest

Válogatott kéziratok

Összes kézirat

- 2018 Horváth Ferenc (2018): Zólyomi Bálint 1966-os digitális vegetációtérképe a Margitai erdőről georeferálva. Kézirat
- 2014 Molnár Á. (2014): Tájhasználati változások hatására átalakult egyenesszárnyú együttesek az Ohat-erdőben (1942-2012)
- 2003 Molnár A. (2003): A Galatello-Quercetum roboris növénytársulás monitorozása (V. projekt) - Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer. Kézirat, Debrecen
- 1998 Papp M. (1998): Tilos-erdő Erdőrezervátum (22) - Erdőrezervátumok 1998. évi szemlézése. Kézirat, Vácrátót
- 1994 FM Erdőrendezési Szolgálat (1994): Tilos-erdő (22) - Erdőrezervátum terület és faállomány adatok. Kézirat, Budapest
- 1994 Halupa L. [szerk.] (1994): Összefoglaló jelentés. Az erdőrezervátum hálózat kijelölése a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság területén. Kézirat, Budapest
- 1975 Kiss R. (1975): Kocsányos tölgy fitomassza-produkciójának vizsgálata Újszentmargitán az IBP mintaterületen. ERTI, Budapest.
- 1972 Szabolcs I., Várallyay Gy., Mélyvölgyi J. (1972?): Az újszentmargitai talajok és ökoszisztéma kapcsolata. Publikálatlan kézirat.
- 1972 Zólyomi B., Précsényi I., Szócs Z. (1972): Polygonatum latifolium rhizoma pattern. Befejezetlen kézirat.

1964 (évszám nélkül)	Zólyomi B. (1964?): Magyarországi IBP - Komplex biocönológiai és bioklimatológiai kutatások alföldi löszös területen. Befejezetlen kézirat.
1963	Tallós P. (1963): Erdőtípus térképezés Újszentmargitán. Zárójelentés.

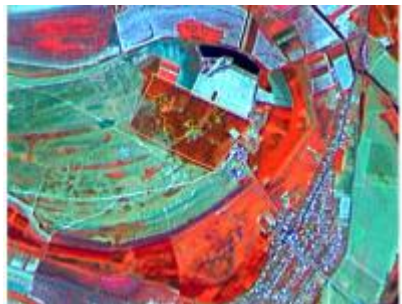
Válogatott térképek

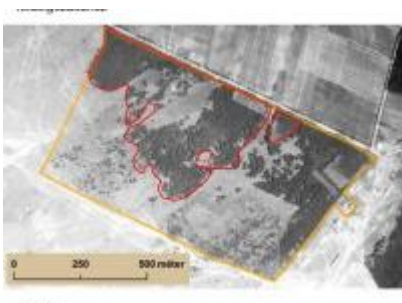
Tilos-erdő ER és környéke, NÉBIH EI - Google űrfelvétel
Tilos-erdő Erdőrezervátum
NÉBIH EI - Google
2012
[orto_22v.jpg](#)

Tilos-erdő ER és környéke, NÉBIH EI Erdőtérkép - Google TOPO
Tilos-erdő Erdőrezervátum
NÉBIH EI - Google
2012
[topo_22v.jpg](#)

Tilos-erdő ER, SPOT4 - FÖMI űrfotótérkép
Tilos-erdő Erdőrezervátum
FÖMI (Eurimage)
1998
[er22_30.JPG](#)

Az 1963-as légifotókivágat az újszentmargitai Tilos-erdő ER erdőfeldolgozásához
Tilos-erdő Erdőrezervátum
Horváth Ferenc (ÖK ÖBI)
1963
[FOMI_FENTROLHU_1963_0093_2389_HORVATH_2019_Ujszentmaerdo_kivagat_00_500x500.jpg](#)

Térképek - link

[Tilos-erdő ER \(Google Maps\)](#)